

Rejestracja Nutrimed
800 800 860

Infolinia
801 358 808

Poradnik dla pacjentów

NUTRIMED Polska Sp. z o.o.
ul. Bobrowiecka 6
00-728 Warszawa
tel.: +48 22 550 00 00
fax: +48 22 550 00 01

NMD/04/04/14

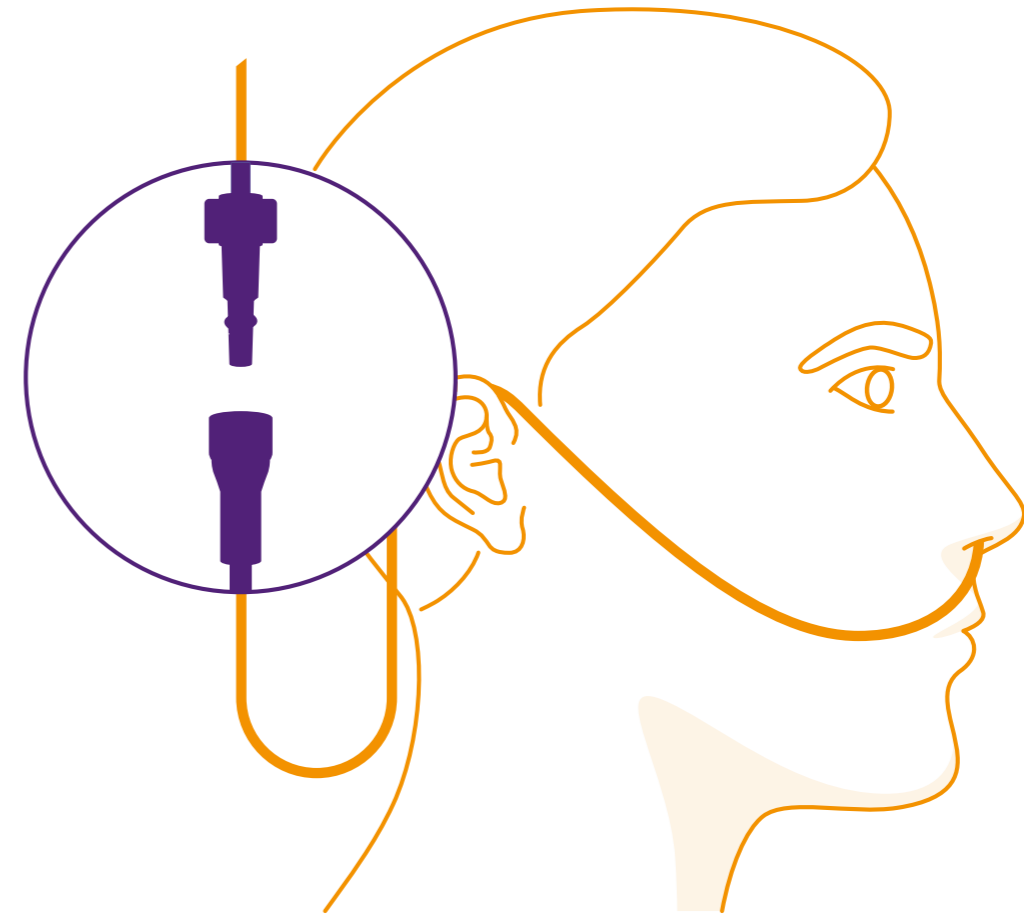

ze zgłębnikiem
nosowo-żołądkowym

Poradnik dla pacjentów domowego żywienia dojelitowego

Poradnik dla pacjentów ze zgłębnikiem nosowo-żołądkowym

Dane pacjenta

.....
(imię i nazwisko)

.....
(waga/wzrost/BMI) data wpisu

Ważne informacje

Pielęgniarka .....
nazwisko i numer telefonu

Lekarz .....
nazwisko i numer telefonu

**Pogotowie
ratunkowe**

999 (z tel. stacjonarnego)

112 (z tel. komórkowego)

Materiał opracowany przez:

lek. med. Agata Rysz-Bracha
specjalista pediatrii, Nutrimed
lek. med. Bartosz Szymański
chirurg, Nutrimed

Poradnik dla pacjentów ze zgłębnikiem nosowo-żołądkowym

1. Codzienna pielęgnacja zgłębnika nosowo-żołądkowego

Ważnym jest utrzymanie zgłębnika nosowo-żołądkowego w optymalnym stanie, żeby uniknąć niepotrzebnej jego wymiany. Regularna pielęgnacja i przepłukiwanie zgłębnika zapobiega jego zatkaniu.

- Umyj ręce przed i po wykonaniu czynności pielęgnacyjnych, związanych z obsługą zgłębnika.
- Przed rozpoczęciem żywienia upewnij się, że zgłębnik jest we właściwym położeniu poprzez sprawdzenie zaznaczonego - po pierwszym jego założeniu - miejsca na zgłębniku.
- Sprawdzaj położenie swojego zgłębnika co najmniej 3 razy dziennie lub zawsze w przypadku wątpliwości. Nigdy nie rozpoczynaj żywienia zanim nie upewnisz się co do poprawności jego położenia.
- Przepłukuj zgłębnik przed i po podaniu diety oraz leków lub co najmniej co 8 godzin objętością 20-40 ml wody, żeby uniknąć jego zatkania.**
- Używaj nowego zestawu do podaży diety co 24 godziny, żeby uniknąć zanieczyszczenia diety lub zestawu.

Pielęgnacja nosa

Przygotuj:

- plaster opatrunkowy (najlepiej hipoalergiczny),
- wodę,
- gąbkę lub szmatkę do mycia,
- czysty, suchy ręcznik.

- 1 Umyj dokładnie ręce.
- 2 Używaj plastra zaleconego przez lekarza.
- 3 Zmieniaj plaster codziennie.
- 4 Gdy wymieniasz plaster, umyj twarz w miejscu jego przyklepnięcia w standardowy sposób, tak jak to robisz na co dzień, a następnie wytrzyj skórę do sucha.
- 5 Spróbuj za każdym razem zmienić nieco miejsce przyklepnięcia plastra.
- 6 Jeśli skóra jest zaczerwieniona, podrażniona lub piecze, skontaktuj się z pielęgniarką lub lekarzem. Może być konieczne założenie zgłębnika przez drugie nozdrze.
- 7 Unikaj używania kremów, proszków lub talku na skórze w okolicy zgłębnika. Kosmetyki mogą uszkodzić zgłębnik.
- 8 Powinieneś regularnie wydmuchiwać nos. Jeżeli jest to niemożliwe, oczyszczaj nozdrza solą fizjologiczną.

Pielęgnacja jamy ustnej, zębów i ust

(jest to szczególnie ważne, gdy nie możesz jeść)

- 1 Myj zęby co najmniej raz dziennie, płucz usta kilka razy dziennie i smaruj usta kremem do tego przeznaczonym.
- 2 Zgłębnik powinien być wymieniany przez lekarza lub pielęgniarkę zgodnie z zasadami opieki medycznej i zaleceniami producenta.
- 3 Zgłębnik poliuretanowy lub silikonowy należy wymieniać co 6-8 tygodni. Jeżeli jest to zgłębnik wykonany z polichlorku winylu (PVC) to należy go wymieniać co 7-10 dni.

Sprawdzaj czy zgłębnik nosowo-żołądkowy nie jest uszkodzony oraz czy nie jest zagięty lub zatkany, i czy w związku z tym jest bezpieczny w użyciu.

Czas przydatności diety do użycia po jej otwarciu i podłączeniu do zestawu i/lub przechowywania po otwarciu jest ograniczony: przestrzegaj instrukcji na etykiecie.

2. Sprawdzanie położenia zgłębnika nosowo-żołądkowego

Ważnym jest, aby każdorazowo sprawdzać położenie zgłębnika nosowo-żołądkowego przed podaniem czegokolwiek za jego pomocą, a także po ataku kaszlu lub wymiotach, lub czynnościach pielęgnacyjnych, zmieniających ułożenie pacjenta.

Można upewnić się co do położenia zgłębnika nosowo-żołądkowego, sprawdzając miejsce zaznaczone na zgłębniku po pierwszym jego włożeniu. Jeżeli znak ten nie przesunął się, zgłębnik z dużą pewnością nadal znajduje się w prawidłowym położeniu.

W przypadku wątpliwości co do położenia zgłębnika, należy skontaktować się z pielęgniarką lub lekarzem.

3. Wyjmowanie zgłębnika nosowo-żołądkowego

Poluzuj plaster hipoalergiczny mocujący zgłębnik do twarzy. Zgłębnik można wyjąć, delikatnie odciągając go od nosa, zgodnie ze wskazówkami pielęgniarki.

4. Zatkanie się zgłębnika nosowo-żołądkowego

- Najpierw - jeżeli się uda - wyciągnij strzykawką cały płyn ponad zatkanego miejsca.
- Następnie przepłucz delikatnie zgłębnik letnią wodą przy użyciu strzykawki 60 ml. Nie stosuj roztworów kwasowych, takich jak soki owocowe czy cola, ponieważ mogą one spowodować ścięcie się diety w zgłębniku.

- Jeżeli zgłębnik nadal jest zatkany, ściśnij go delikatnie palcami - jeżeli się uda - na całej jego dostępnej długości.
- Jeżeli nadal nie możesz udrożnić zgłębnika, bardzo delikatnie pociągnij za tłok strzykawki a następnie spróbuj go przepłukać tak jak przedtem.
- Jeżeli nadal nie jesteś w stanie usunąć zatkania, skontaktuj się z pielęgniarką lub lekarzem.

5. Wysłunięcie zgłębnika nosowo-żołądkowego

W takim wypadku powinien być założony nowy zgłębnik na czas kolejnego żywienia lub podania leków, szczególnie jeżeli jest dokładnie wyliczony bilans płynów lub należy przyjmować leki w ustalonych porach. W przeciwnym razie pacjent będzie odczuwał głód i/lub ulegnie odwodnieniu, lub pojawią się objawy, którym leki zapobiegają lub je kontrolują. W sprawie dalszego postępowania należy skontaktować się z pielęgniarką lub lekarzem prowadzącym.

NIE próbuj samodzielnie zakładać nowego zgłębnika.

Postępuj jak opisano poniżej.

- Nie denerwuj się.
- Skontaktuj się z pielęgniarką. Powiedz jej, że Twój zgłębnik się wysunął.
- Jeżeli nie uda Ci się skontaktować z pielęgniarką lub ze swoim lekarzem, powinieneś zadzwonić na pogotowie lub udać się na SOR (Szpitalny Oddział Ratunkowy) najbliższego szpitala.
- Zadzwoni do szpitala zanim się tam udasz, by uprzedzić, że pojawisz się w celu założenia zgłębnika. Powiedz jaki model zgłębnika aktualnie używasz (jeżeli wiesz).
- Jeżeli masz w domu zapasowy zgłębnik, weź go ze sobą – to oszczędzi czas, bo nie trzeba będzie szukać w dokumentacji jego modelu i rozmiaru. Jeżeli nie masz zapasowego zgłębnika i nie wiesz, jakiego rodzaju zgłębnika normalnie używasz, weź ze sobą ten, który wypadł, tak aby personel mógł ustalić rodzaj potrzebnego wyposażenia.
- Po założeniu nowego zgłębnika poinformuj o tym pielęgniarkę lub lekarza z Nutrimedu.
- Zamów nowy zgłębnik, abyś miał zapasowy na wypadek ponownego niespodziewanego wysunięcia się właściwego.

6. Podawanie leków przez zgłębnik nosowo-żołądkowy

Właściwe podawanie leków zapobiega zatkanium zgłębnika.

Przygotuj:

- strzykawkę,
- odpowiednie leki,
- przegotowaną i przestudzoną do temperatury pokojowej wodę.

- Nigdy nie podawaj poprzez zgłębnik leków bez konsultacji z personelem medycznym.
- Wszystkie leki muszą mieć postać płynną.
- Tabletki należy rozkruszyć w moździerzu, rozpuścić w wodzie i podać strzykawką. Najlepiej stosować leki w formie płynnej (syrup, zawiesina). Unikniesz wtedy ryzyka zatkania zgłębnika.
- Leki należy podawać zawsze pomiędzy okresami podaży diety przemysłowej. Niezalecana jest podaż leków razem z dietą przemysłową, chyba że zalecenia lekarskie stanowią inaczej.

- ① Umyj dokładnie ręce.
- ② Przepłucz zgłębnik 20–40 ml przegotowanej wody o temperaturze pokojowej (lub inną ilością zaleconą przez lekarza lub pielęgniarkę).
- ③ Podaj lek strzykawką do zgłębnika.
- ④ Przepłucz ponownie zgłębnik 20–40 ml wody o temperaturze pokojowej.
- ⑤ Jeżeli trzeba podać więcej niż jeden lek w tym samym czasie, przepłukuj zgłębnik pomiędzy kolejnymi porcjami leków 20–40 ml przegotowanej wody o temperaturze pokojowej lub innym płynem zaleconym przez lekarza.

7. Ważne uwagi

- ⊕ Natychmiast przerwij podawanie diety/płynów i poproś lekarza o pomoc, jeżeli masz wątpliwości co do swojego stanu medycznego, np. krótki oddech lub ból brzucha.
- ⊕ Nigdy nie podawaj niczego za pomocą zgłębnika nosowo-żołądkowego, jeżeli nie jesteś pewien/pewna, że znajduje się on we właściwym położeniu. Jeżeli nie jesteś w stanie upewnić się co do właściwego położenia zgłębnika, skontaktuj się natychmiast z pielęgniarką lub lekarzem.
- ⊕ Jeżeli w trakcie zakładania lub po założeniu wystąpią opisane poniżej objawy:
  - krótki oddech, kaszel, wymioty,
  - zmiany koloru skóry (niebieski/szary),
  - zwijanie się zgłębnika w ustach,
  - wypadnięcie lub wyjście zgłębnika przez drugie nozdrze,
  - problemy z oddychaniem - natychmiast wyjmij zgłębnik nosowo-żołądkowy w sposób, w jaki Tobie pokazano i skontaktuj się z pielęgniarką lub lekarzem.